

วารสาร PETROMAT Today ปีที่ 5 ฉบับที่ 3

Today

PETROMAT

Intellectual Property

08

“ทรัพย์สินทางปัญญา”

KPI ของภาคอุตสาหกรรม
คือ Value

12

เตรียมความพร้อม
ลงมือปฏิบัติ เพื่อนำงานวิจัยสู่

ทรัพย์สิน
ทางปัญญา

16

Research on
Intellectual
Property

PETROMAT's

Editor Corner

แก้วใจ คำวิสัยศักดิ์
kaewjai.k@chula.ac.th

ในช่วงของประเทศไทย 3.0 ประเทศไทยเร่งรัดการผลิตโดยใช้อุตสาหกรรมหนักเป็นตัวขับเคลื่อน ซึ่งในช่วงนี้เศรษฐกิจมีการขยายตัวมากอย่างต่อเนื่อง แต่ปัญหาก็คือการผลิตโดยใช้เครื่องจักรหนักและแรงงานเข้มข้นยังไม่เพียงพอที่จะทำให้ประเทศหลุดพ้นจากกับดักรายได้ปานกลาง ดังนั้นในโมเดลประเทศ 4.0 คือการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการผลิตเน้นการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าและบริการ ที่ผ่านมามีประเทศไทยมีการนำเข้าเทคโนโลยีจากต่างประเทศเป็นมูลค่าที่สูงมาก หากประเทศไทยมีการพัฒนาการวิจัยและนวัตกรรมให้สามารถไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ได้ก็จะช่วยประหยัดเงินตราของประเทศได้อีกทางหนึ่ง

สำหรับนักวิจัยเมื่อผลิตผลงานวิจัยแล้ว นักวิจัยสามารถป้องกันการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาด้วยการจดสิทธิบัตรและอนุสิทธิบัตร PETROMAT Today ฉบับนี้เราจะไปดูถึงข้อดี ข้อเสีย ในการจดสิทธิบัตร รวมถึงขั้นตอนการขอขึ้นทะเบียนสิทธิบัตรและอนุสิทธิบัตรได้ในคอลัมน์ Introduction และ Get to Know สำหรับคอลัมน์ Everyday PETROMAT ได้กล่าวถึงสิทธิเพื่อขอรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี โครงการขับเคลื่อนผลงานวิจัยสู่เชิงพาณิชย์จากห้องสู่ห้างของ สวทช. และแนวทางด้านทรัพย์สินทางปัญญาระหว่าง Pens State กับภาคเอกชน

“Cover Story” ฉบับนี้ได้รับเกียรติจาก ดร.วิไลพร เจตนจันทร์ ในบทบาทของ President, Licensing Executives Society (Thailand) หรือ LES Thailand ได้มาให้มุมมองที่น่าสนใจเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการด้านทรัพย์สินทางปัญญาของประเทศ นอกจากนี้ PETROMAT ยังได้รับเกียรติจาก รศ.ดร.ดวงหทัย เพ็ญตระกูล ผู้อำนวยการสถาบันทรัพย์สินทางปัญญาแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ ผศ. ดร.อัศววิทย์ กาญจนโอภาส ผู้อำนวยการวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ทั้ง 2 ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่อยู่ในวงการการจัดการทรัพย์สินทางปัญญาที่จะมาเล่าประสบการณ์การทำงานของท่านพร้อมทั้งยกตัวอย่างให้ผู้อ่านเข้าใจได้ง่ายด้วยค่ะ

คณะที่ปรึกษา

รศ. ดร.ปราโมช รัชสรศรีวิจิตร
รศ. ดร.ศิริพร จงพาทิตูณ

บรรณาธิการ

แก้วใจ คำวิสัยศักดิ์

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

ฤทธิเดช แวบุญกุล

กองบรรณาธิการ

ชญาณิศ ศิริวงศ์นภา
พรพิมล ชุ่มแจ่ม
ธีรยา เชาวขุนทด
ภัสราพร สีเขียว
กุลนาถ ศรีสุข
อรนันท์ คงศรีอพันธ์

กำกับศิลป์

กมลชนก ชื่นวิเศษ

จัดทำโดย

ศูนย์ความเป็นเลิศด้านเทคโนโลยีปิโตรเคมีและวัสดุ
อาคารวิจัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ชั้น 7 ซ.จุฬาฯ 12 ถนนวิภาวดี แขวงวังใหม่
เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330
โทร : 0-2218-4141-2 โทรสาร : 0-2611-7619
Email: info@petromat.org
WWW.PETROMAT.ORG

PTTGC OPEN INNOVATION CHALLENGE 2016

Smart
Eco
Innovation

Smart-Eco
Products

Smart-Eco
Plants

Circular
Thinking

“นวัตกรรมสร้างสรรค์สู่การสร้างอนาคตที่ยั่งยืน”

โครงการประกวดงานวิจัย PTTGC Open Innovation Challenge 2016: “Smart-Eco Innovation” ครั้งแรกของอุตสาหกรรมปิโตรเคมีไทย ที่สนับสนุนให้นักวิจัยสร้างสรรค์ผลงานสู่ความสำเร็จเชิงพาณิชย์ บริษัท พีทีที โกลบอล เคมิคอล จำกัด (มหาชน) ขอเชิญผู้ที่สนใจเข้าร่วมเสนอโครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์และกระบวนการผลิตในหัวข้อ “Smart-Eco Innovation” เพื่อค้นหาโครงการวิจัยที่จะสร้างมูลค่าในเชิงพาณิชย์ควบคู่กับการสร้างสมดุลด้านสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

คุณสมบัติของผู้สมัคร

เปิดโอกาสสำหรับนักวิจัยทั้งจากสถาบันการศึกษา สถาบันวิจัย และผู้ประกอบการธุรกิจสตาร์ทอัพทั่วประเทศ

มูลค่าเงินรางวัลและโอกาสที่จะได้รับ

- ผู้ชนะการแข่งขันในแต่ละประเภท ได้แก่ Smart-Eco Products, Smart-Eco Plants, และ Circular Thinking จะได้รับเงินรางวัลประเภทละ 500,000 บาท
- ผู้ที่ผ่านเข้ารอบและนำเสนอผลงานในรอบสุดท้าย (ไม่ใช่ผู้ชนะการแข่งขัน) จะได้รับเงินรางวัลมูลค่า 50,000 บาท
- โครงการที่ผ่านเข้ารอบสุดท้ายจะมีโอกาสในการร่วมสร้างสรรค์ผลงานวิจัยสู่ความสำเร็จ เชิงพาณิชย์ร่วมกับ PTTGC

วิธีการสมัคร

- ผู้สมัครสามารถดาวน์โหลดใบสมัครและรายละเอียดโครงการได้ที่ www.pttgcgroup.com/en/openinnovation/innovation-challenge
- ผู้สมัครต้องกรอกรายละเอียดเป็นภาษาอังกฤษให้ครบถ้วน ในแบบฟอร์ม OIC-01: application form และ OIC-02 idea proposal form พร้อมนำส่งแบบฟอร์มในรูปแบบ .docx หรือ .pdf มาที่ Open-Innovation@pttgcgroup.com ภายในวันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2559

โอกาสที่จะได้รับจากการเข้าร่วมโครงการ

- การเข้าร่วมในโครงการวิจัยที่ตรงกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรมอย่างแท้จริง
- เงินรางวัล ทั้งในรูปแบบ หุ้สนับสนุนการวิจัย และการแบ่งสิทธิประโยชน์ที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต
- สิทธิเข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการจากผู้เชี่ยวชาญ และสามารถใช้อุปกรณ์จากห้องปฏิบัติการที่ทันสมัยของ PTTGC
- การสนับสนุนและผลักดันงานวิจัยไปสู่การผลิตเชิงพาณิชย์ได้อย่างรวดเร็ว
 - การเปิดตัวและการจำหน่ายผลิตภัณฑ์สู่ตลาดโลก
 - การสนับสนุนด้านการตลาดและเทคนิค

Open Innovation
Challenge 2016

For more information :

Please visit www.pttgcgroup.com/en/openinnovation/innovation-challenge
f PTTGC Open Innovation Challenge

Win - Win ภาคการศึกษาและภาคธุรกิจด้วยทรัพย์สินทางปัญญา

ปัญหาการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาเป็นปัญหาของประเทศไทยมาโดยตลอด เราต่างรู้ว่าเป็นเรื่องผิดกฎหมายแต่ก็เคยชินกับการซื้อสินค้าละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา ตั้งแต่แผ่นซีดี เสื้อผ้า กระเป๋าแบรนด์เนม เครื่องใช้ไฟฟ้า และสินค้าอื่น ๆ อีกมากมาย แต่รัฐบาลชุดปัจจุบันให้ความสำคัญกับเรื่องนี้มาก และเมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 59 ที่ผ่านมา นายกรัฐมนตรีและหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) เป็นประธานการประชุมคณะกรรมการนโยบายทรัพย์สินทางปัญญาแห่งชาติ (คทป.) ครั้งที่ 1/2559 ซึ่งหลังจากนั้นท่านผู้อ่านคงได้เห็นข่าวการการบุกยึดและจับกุมสินค้าละเมิดทรัพย์สินทางปัญญามาเรื่อย ๆ

ผลงานวิจัยก็เช่นเดียวกับสินค้าทั่วไปที่มีการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา หนึ่งในวิธีป้องกันที่นักวิจัยสามารถใช้ได้คือการจดสิทธิบัตรและอนุสิทธิบัตร นอกจากนี้สิทธิบัตรยังถือเป็นดัชนีชี้วัดถึงความสำเร็จในการวิจัยพัฒนาและนวัตกรรมขององค์กรในระดับโลกอีกด้วย ช่วงหลายปีที่ผ่านมาภาครัฐได้ออกนโยบายผลักดันให้นักวิจัยจดสิทธิบัตรให้มากขึ้น ในขณะที่ภาคเอกชนที่ทำโครงการวิจัยร่วมกับภาคการศึกษา ก็อยากเป็นเจ้าของสิทธิบัตรที่เกิดขึ้นเช่นกัน การเจรจาต่อรองเพื่อรักษาสิทธิประโยชน์ในสิทธิบัตรจึงเกิดขึ้นและใช้ระยะเวลานานในการดำเนินการซึ่งบางครั้งทำให้ไม่เกิดโครงการวิจัยที่น่าจะเป็นประโยชน์ต่อประเทศ

ข้อดี - ข้อเสีย

ในการจดสิทธิบัตร

ข้อดี

ป้องกันการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา

นักวิจัยไม่เสียเวลาในการทำงานที่ซ้ำซ้อนกัน

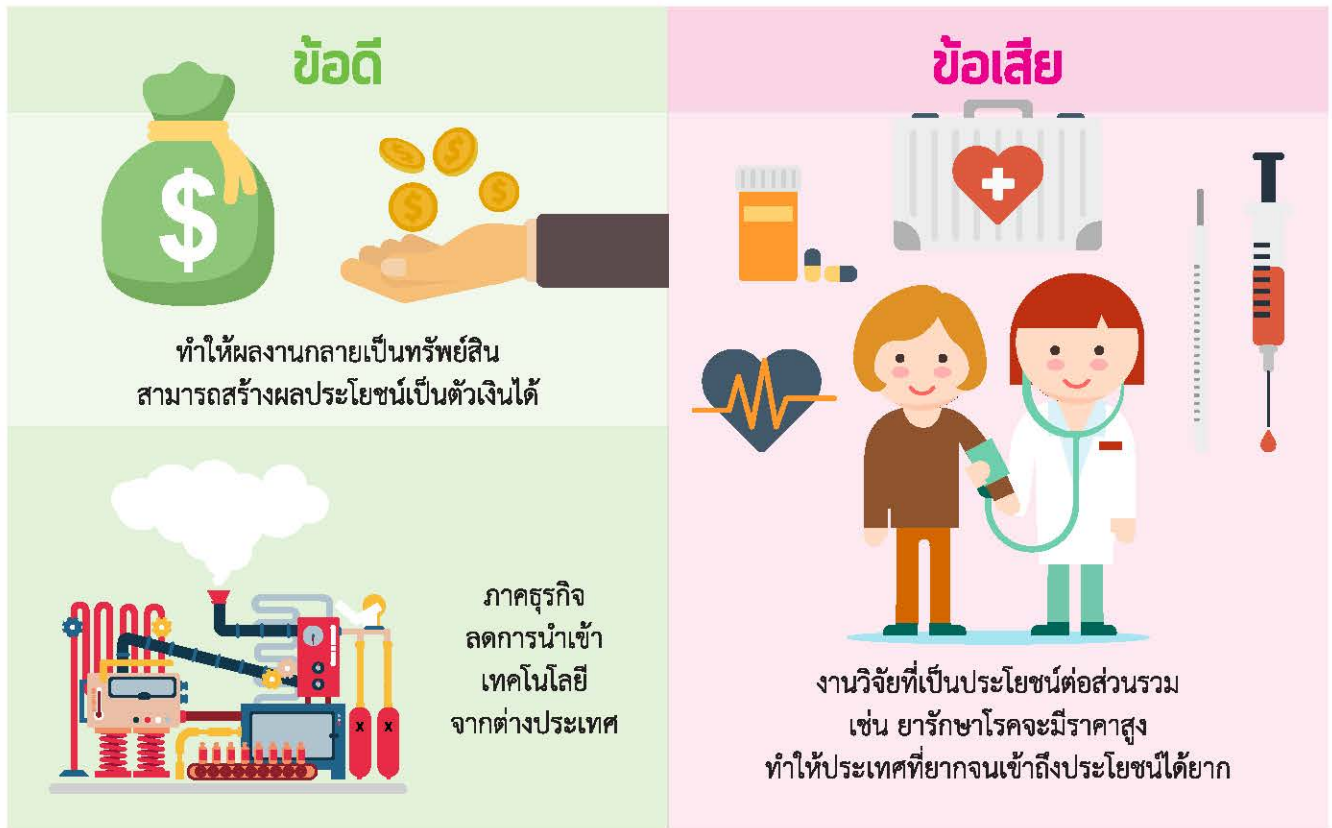
ข้อเสีย

ก่อนการยื่นจดสิทธิบัตรไม่สามารถตีพิมพ์ผลงานได้
ส่งผลต่อการจบการศึกษา
หรือการขอตำแหน่งทางวิชาการ

มีขั้นตอนทางกฎหมาย
ซึ่งยากต่อการเจรจา
เพื่อแบ่งปันผลประโยชน์

อย่างไรก็ตาม จากความล้มเหลวในการเจรจาเพื่อเป็นเจ้าของสิทธิบัตรในอดีต ทำให้ปัจจุบันมีรูปแบบการทำงานร่วมกันระหว่างภาคธุรกิจและภาคการศึกษาเพื่อแก้ข้อติดขัดต่าง ๆ มากขึ้น เช่น มีหน่วยงานเฉพาะเพื่อการเจรจาด้านทรัพย์สินทางปัญญา ทั้ง 2 ฝ่าย มีการทำสัญญาครอบคลุมไว้หลวม ๆ เพื่อให้งานวิจัยเดินทางไปก่อน ถ้ามีแนวโน้มว่าจะเกิดสิทธิบัตรค่อยมาเจรจาทกลงกันภายหลัง หรือมีการกำหนดชัดเจนเมื่อสิทธิบัตรนำไปใช้เกิดประโยชน์แล้ว ภาคธุรกิจจะแบ่งผลประโยชน์ให้ภาคการศึกษาในสัดส่วนเท่าไร เป็นต้น

PETROMAT ได้ให้ความสำคัญกับสิทธิบัตรอย่างมาก เนื่องจากประสบการณ์ในการประสานงานระหว่างนักวิจัยและภาคธุรกิจ สิทธิบัตรเป็นเรื่องที่ถูกนำขึ้นมาเป็นประเด็นอยู่เสมอ ซึ่งในความเป็นจริงแล้ว ผลงานวิจัยที่มีความพร้อมในการจดสิทธิบัตรและมีศักยภาพในการต่อยอดเชิงพาณิชย์นั้น มีจำนวนไม่มากนัก แต่อย่างไรก็ตาม ถ้าผลงานวิจัยมีแนวโน้มที่จะเกิดการจดสิทธิบัตรแล้ว PETROMAT สามารถใช้บริการของ “สถาบันทรัพย์สินทางปัญญาแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย” ได้ ซึ่งเป็นจุดแข็งจะสร้างความมั่นใจให้กับทั้งนักวิจัยและภาคธุรกิจ

ที่มา

ไทยรัฐออนไลน์. 11 ก.พ. 2559 สืบค้นเมื่อ 11 กรกฎาคม 2559, จาก <http://www.thairath.co.th/content/575997>

สิทธิบัตร. สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ. สืบค้นเมื่อ 11 กรกฎาคม 2559, จาก <http://www.nstda.or.th/patents>

EVENTS

**InterPlas
Thailand 2016**

PETROMAT ร่วมกับบริษัท รีต เทรดเด็กซ์ จำกัด จัดงาน InterPlas Thailand 2016 โดยตัวแทนจาก PETROMAT ร่วมต้อนรับในพิธีเปิดงาน ทั้งนี้ PETROMAT ได้เชิญ ดร.ธีรพันธ์ เจริญรสกุล มาร่วมบรรยายพิเศษในหัวข้อ “นวัตกรรมบรรจุภัณฑ์พลาสติกสำหรับผลิตภัณฑ์อาหาร” นอกจากนี้ ศูนย์ฯ ได้เชิญนักวิจัยของศูนย์ฯ มาให้คำปรึกษาและพัฒนานวัตกรรมแก่ผู้ประกอบการและผู้ประกอบการ ที่โซน Innovation & Consulting Center และแสดงจำนวน 2 ชิ้นงาน คือ เส้นใยไฟฟ้าพลาสติกชีวภาพเพื่องานป้องกันไฟฟ้าสถิตย์ และแผ่นฉนวนเซลล์ลูโลสแอโรเจล ณ ศูนย์นวัตกรรมและการประชุมไบเทค เมื่อวันที่ 7-10 กรกฎาคม 2559

ประชุมหารือแนวทางการจัดทำแผนภาพงานวิจัยและบริการวิชาการในปัจจุบันและอนาคตของศูนย์ความเป็นเลิศ

PETROMAT เข้าร่วมประชุมหารือเพื่อชี้แจงแนวทางการจัดทำภาพรวมความต้องการครุภัณฑ์ที่แสดงให้เห็นถึงการถ่ายทอดเทคโนโลยีผลกระทบเชิงสาธารณะและเชิงพาณิชย์ โดยมีเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พันเอก ณัฏฐพงษ์ เพราแก้ว) เป็นประธาน ในวันที่ 30 มิถุนายน 2559

การประชุมคณะกรรมการอำนวยการ (วาระพิเศษ) และแสดงความยินดีต่ออธิการบดีจุฬาฯ

การประชุมคณะกรรมการอำนวยการ (วาระพิเศษ) เพื่อประชุมปรึกษาหารือเรื่องข้อเสนอโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการวิจัยเพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยี และแสดงความยินดีแก่ ศ. ดร.บัณฑิต เอื้ออาภรณ์ เนื่องในโอกาสได้รับตำแหน่งอธิการบดีจุฬาฯ เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2559

ประชุมปรึกษาหารือเรื่องข้อเสนอโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการวิจัยเพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยี

ผู้บริหารจากศูนย์ความเป็นเลิศ เข้าพบ ศ. นพ.เกียรติ รักษ์รุ่งธรรม เพื่อแสดงความยินดีเนื่องในโอกาสได้รับตำแหน่งรองอธิการบดีกำกับดูแลด้านการวิจัยพัฒนา และนวัตกรรม จุฬาฯ และประชุมปรึกษาหารือเรื่องข้อเสนอโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการวิจัยเพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยี เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2559

การเยี่ยมชมการดำเนินโดยเลขานุการรัฐมนตรีและผู้บริหารกระทรวงศึกษาธิการ

ศูนย์ความเป็นเลิศด้านเทคโนโลยีปิโตรเคมีและวัสดุ และศูนย์ความเป็นเลิศด้านการจัดการสารและของเสียอันตราย ต้อนรับเลขานุการรัฐมนตรีและผู้บริหารกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อเยี่ยมชมการดำเนินงานและห้องปฏิบัติการ เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2559

ครบรอบ 57 ปี ภาควิชาเคมีเทคนิค จุฬาฯ

PETROMAT ร่วมพิธีทำบุญเลี้ยงพระเนื่องในโอกาสครบรอบ 57 ปี ภาควิชาเคมีเทคนิค คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาฯ เมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2559

บริษัท ซาวีเมส จำกัด เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2559

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)
เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2559

บริษัท น้ำมันพืชปทุม จำกัด
เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2559

บริษัท เอสซีจี เคมิคอลส์ จำกัด
เมื่อวันที่ 13, 26 กรกฎาคม และ 26 สิงหาคม 2559

บริษัท พูแรค (ประเทศไทย) จำกัด
เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2559 และวันอังคารที่ 9 สิงหาคม 2559

บริษัท บีเอสเอสเอฟ (ไทย) จำกัด เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2559

PTTGC และผู้ถือหุ้น ร่วม “ปันน้ำใจ” สมทบกองทุนเพื่อผู้ป่วยยากไร้และด้อยโอกาส โรงพยาบาลศิริราช

คุณวราวรรณ ทิพพานิช ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ สายงานกิจการองค์กร บริษัท พีทีที โกลบอล เคมิคอล จำกัด (มหาชน) มอบเงินสมทบกองทุนเพื่อผู้ป่วยยากไร้และด้อยโอกาส โรงพยาบาลศิริราช จำนวนเงิน 259,000 บาท โดยมี ศ.ดร.นพ.ประสิทธิ์ วัฒนาภา คณบดีคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นผู้รับมอบ ทั้งนี้ เงินจำนวนดังกล่าว สืบเนื่องมาจาก “โครงการปันน้ำใจ” จัดขึ้นในวันประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ประจำปี 2559 เมื่อวันที่ 5 เมษายน 2559 โดยบริษัทฯ ได้มอบตัวอย่างผลิตภัณฑ์ Bio Plastic ให้แก่ผู้ถือหุ้นที่ลงทะเบียนเข้าร่วมประชุม จำนวน 5,180 คน และบริษัทฯ สมทบเงิน เพื่อสาธารณะประโยชน์แก่สังคม จำนวน 50 บาท ต่อการมอบตัวอย่างผลิตภัณฑ์ 1 ชุด

“ทรัพย์สินทางปัญญา” KPI ของภาคอุตสาหกรรมคือ Value

สวัสดีครับ ท่านผู้อ่านที่ติดตาม PETROMAT Today มาตั้งแต่เล่มแรก ๆ คงจะพอจำกันได้ว่าทีมงาน PETROMAT เคยสัมภาษณ์ ดร.วิไลพร เจตนจันทร์* ผู้อำนวยการสำนักงานเทคโนโลยี SCG และกรรมการอำนวยการของ PETROMAT ซึ่ง ดร.วิไลพรเคยกล่าวถึงการทำงานร่วมกับภาคการศึกษา และการได้มาซึ่งทรัพย์สินทางปัญญา (Intellectual Property, IP) ปัจจุบัน ดร.วิไลพรได้ดำรงตำแหน่ง นายกสมาคมการบริหารการอนุญาตให้ใช้สิทธิ (ประเทศไทย) หรือ Licensing Executives Society (Thailand) อีกตำแหน่งหนึ่ง การที่ประเทศไทยมีองค์กรอย่าง LES (Thailand) เป็นสัญญาณที่ดีที่จะทำให้นานาชาติรับรู้ ว่าประเทศไทยตระหนักและเข้าใจข้อบังคับต่าง ๆ ในด้าน ทรัพย์สินทางปัญญา อย่างไรก็ตาม ความรู้ด้านนี้ยังเป็นเรื่อง ที่มีความซับซ้อนและยากที่จะเข้าใจ PETROMAT จึงขอ เข้าสัมภาษณ์ ดร.วิไลพรอีกครั้ง เพื่อขอมุมมองด้าน ทรัพย์สินทางปัญญาในอีกหนึ่งบทบาทของ ดร.วิไลพร ดังนี้

ดร.วิไลพร เจตนจันทร์

**President, Licensing Executives Society (Thailand)
(LES Thailand)**

และผู้อำนวยการสำนักงานเทคโนโลยี เอสซีจี

PETROMAT: สมาคมการบริหารการอนุญาตให้ใช้สิทธิ (ประเทศไทย) หรือ LES (Thailand) มีความเป็นมาอย่างไรบ้างครับ

ดร.วิไลพร: LES (Thailand) เริ่มต้นจาก 5 องค์กรคือ 1) SCG 2) สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช) 3) สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน) 4) สำนักงานกฎหมาย Tilleke & Gibbins และ 5) World IP Solutions (WIPS) ร่วมก่อตั้งเป็น สมาคมการอนุญาตให้ใช้สิทธิแห่งประเทศไทยหรือ Licensing Association (Thailand) หรือ LAT ก่อน เพราะตามกฎหมายยังไม่สามารถเข้าเป็น LES (Thailand) ได้ เราต้องมีการดำเนินงาน LAT ประมาณ 2 ปี มีกิจกรรมตามที่เขากำหนด มีการจัดสัมมนาให้ความรู้ในประเทศ จากนั้นก็ไปนำเสนอ 2 รอบ รอบแรกเปิดตัวที่มอสโคว์ รอบสองเป็นการชี้แจง (Defense) ที่เบลเยียมกับ Licensing Executives Society International หรือ LESI และเราได้รับการ VOTE สนับสนุนจากสมาชิกทั้งหมดก็เป็นกำเนิดของ LES (Thailand)

* สามารถอ่านบทสัมภาษณ์ ดร.วิไลพร เจตนจันทร์ ครั้งแรกได้ทาง

http://www.petromat.org/home/petromat_today/petromat_today_vol10.pdf

PETROMAT: LES (Thailand) ดำเนินการมาก็ปีแล้วครับ และได้ทำประโยชน์อย่างไรกับประเทศไทยบ้างครับ

ดร.วิไลพร: ตอนนี้ก็ดำเนินการมาเกือบ 2 ปีแล้ว และตำแหน่งของพี่ก็จะครบวาระพอดี แต่พี่ตั้งใจจะไม่ดำรงตำแหน่งต่อ เพราะพี่อยากให้ทุกคนเห็นว่า LES (Thailand) เป็นของประเทศไทยไม่ใช่องค์กรใดองค์กรหนึ่ง การเริ่มต้นไม่ใช่เรื่องง่ายและการที่เข้าไปประชุมพี่ก็ชี้แจงในภาพรวมของภูมิภาคไม่ใช่แค่ประเทศไทย อย่างเรื่องที่พยายามผลักดันมา 2 ปีแล้วคือเรื่องค่าใช้จ่ายการเป็นสมาชิกของ LESI ซึ่งไม่ควรเท่ากันทั้งหมดแต่ควรจะต้องคล้อยตาม GDP ของแต่ละประเทศหรือภูมิภาคนั้น ซึ่งตอนนี้ก็ได้รับการสนับสนุนมากขึ้นอย่างในภูมิภาคนี้ก็มีสิงคโปร์ มาเลเซีย และฟิลิปปินส์ เพียง 3 ประเทศ ที่เป็นสมาชิก LESI เห็นได้ว่าประเทศเพื่อนบ้านจะเข้ามาเป็นสมาชิกกับเรา รวมถึงประเทศที่อยากเปิดตลาดด้าน IP ในบ้านเรา เช่น อินเดีย ญี่ปุ่น เวียดนาม คือเรามองว่าประเทศไทยสามารถเติบโตได้อีกมาก เพราะประเทศไทยมีกิจกรรมด้านนี้น้อยมาก ส่วนประโยชน์ที่ได้รับคือสมาชิกสามารถเข้าไปดูฐานข้อมูลของ LESI ได้ ประเทศจะได้รับผลประโยชน์ทางอ้อม โดยต่างประเทศจะมองว่าประเทศไทยมีคนที่น่าสนใจด้านนี้อยู่ ทำให้เกิดภาพลักษณ์ว่าประเทศไทยมีการดูแลทรัพย์สินทางปัญญาที่ดีระดับหนึ่ง

▲ รางวัล Asia IP Elite 2014-2015

PETROMAT: ในฐานะนายก LES (Thailand) ดร.วิไลพรเห็นว่าประเทศไทยในปัจจุบันมีความตระหนักด้าน IP ในระดับใด

ดร.วิไลพร: ความรู้ด้าน IP เท่าที่พี่เห็นในระดับประเทศยังถือว่าน้อยมาก ทุกวันนี้จะเห็นว่าคนพูดเรื่องสิทธิบัตรกับลิขสิทธิ์สับสนอยู่ตลอดเวลา ซึ่งลิขสิทธิ์ เช่น เพลง หนังสือ ฯลฯ แต่สิทธิบัตรจะต้องเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี และความเข้าใจของคนในการไปละเมิดทรัพย์สินทางปัญญายังน้อย พี่มองว่าประเทศไทยมีความเข้าใจน้อยมากและเราต้องเรียนรู้อีกเยอะเพื่อที่จะยกระดับเราไปอีกระดับหนึ่ง

ประโยชน์ที่ได้รับคือสมาชิกสามารถเข้าไปดูฐานข้อมูลของ LESI ได้ และทำให้เกิดภาพลักษณ์ว่าประเทศไทยมีการดูแลทรัพย์สินทางปัญญาที่ดีระดับหนึ่ง

PETROMAT: ที่ผ่านมาการทำงานกันร่วมระหว่างภาคอุตสาหกรรมกับภาคการศึกษา บางครั้งไม่เกิดเป็นโครงการ เพราะประเด็นเรื่อง IP ซึ่งส่วนหนึ่งน่าจะเกิดจากความเข้าใจไม่ตรงกัน ดร.วิไลพรมีความเห็นอย่างไรบ้างครับ

ดร.วิไลพร: พี่มองว่าอันนี้เป็นประเด็นหลักเลยเพราะมหาวิทยาลัยมี KPI ใหญ่ ๆ เรื่องผลงานตีพิมพ์และสิทธิบัตร ผลงานตีพิมพ์คือความรู้ที่ใหม่ ถ้าความรู้ที่ใหม่มากก็ตีพิมพ์ในวารสารที่มี Impact สูง แต่ถ้าความรู้ที่ใหม่ไม่ได้ใหม่มากก็จะตีพิมพ์ในวารสารที่มี Impact ลดลงมา สิทธิบัตรเองก็เช่นกัน ถ้าความรู้ใหม่มากก็จะจดสิทธิบัตรได้ แต่ถ้าความรู้ที่ใหม่เป็นเพียงการต่อยอดจากองค์ความรู้เดิมก็อาจจะได้จดเพียงอนุสิทธิบัตร ประเด็น คือ KPI ของมหาวิทยาลัยเน้นการตีพิมพ์หรือจดสิทธิบัตร แต่ KPI ของภาคอุตสาหกรรมคือการสร้างมูลค่า (Value) ซึ่งมี 2 รูปแบบ คือ ใช้ผลิตหรือทำการตลาดเอง และ/หรือนำเทคโนโลยีหรือ IP นั้นไปขาย (License Out) ซึ่งสามารถทำได้หลายวิธีขึ้นอยู่กับว่าตลาดเป็นอย่างไร แต่ภาคอุตสาหกรรมไม่เน้นเรื่องการตีพิมพ์เลย เพราะความรู้ที่ใหม่ภาคอุตสาหกรรมยังไม่อยากเผยแพร่ พี่มองว่าถ้าทั้งสองฝ่ายมีความเข้าใจตรงกันก็จะสามารถจัดสรรสิทธิและ benefits ได้ การทำงานก็ Win-Win และเป็นประโยชน์กับประเทศในการนำงานวิจัยมาใช้เชิงพาณิชย์

KPI ของมหาวิทยาลัย
คือ **ผลงานตีพิมพ์**
หรือสิทธิบัตร
แต่ KPI ของภาคอุตสาหกรรม
คือ **Value**

PETROMAT: อยากให้ ดร.วิไลพรช่วยแนะนำ PETROMAT รวมถึงหน่วยงานจากภาคการศึกษาเกี่ยวกับแนวทางในการบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญาที่เกิดจากการทำวิจัยร่วมระหว่างภาคการศึกษาและภาคอุตสาหกรรม

ดร.วิไลพร: พี่ขอยกตัวอย่างขวดน้ำ ตัวขวดใช้เม็ดพลาสติก PET จากนั้นต้องมี Know-how การขึ้นรูปขวด ส่วนของฉลาก (Label) ก็อาจจะเป็เม็ด PVC หรือ PETG และก็มี Know-how ของการขึ้นรูปฟิล์มและการพิมพ์ ส่วนฝา ก็จะเป็นเม็ด HDPE ที่ไม่กระทบกลิ่นของน้ำที่ใส่ลงไป เสร็จแล้วยังมี Wrap ระหว่างขวดกับฝาขวด ทุกอย่างเป็น Know-how หหมด สมมุติบริษัทอยากใหช่วยทำให้กลิ่นของฝาน้อยลง ซึ่งเป็นเพียง 1 ส่วนของเทคโนโลยีการผลิตทั้งขวด จึงไม่สามารถกล่าวได้ว่าเป็น Value ของผลิตภัณฑ์ทั้งหมด นอกจากนี้บริษัทยังต้องลงทุนเพื่อทำการผลิตให้ได้มาตรฐานและยังต้องทำการตลาดด้วย ตรงนี้ต้องทำความเข้าใจซึ่งกันและกัน และไม่ใช่ว่าเมื่อบริษัทนำสินค้าไปวางขายวันแรกแล้วจะทำกำไรได้ ดังนั้นต้องประเมินมูลค่าของ IP บนพื้นฐานความเป็นจริง

PETROMAT ขอขอบคุณ **ดร.วิไลพร เจตนจันทร์** เป็นอย่างสูง ที่ได้สละเวลาอันมีค่ามาให้แง่คิด มุมมองด้าน IP ของภาคอุตสาหกรรม ที่มีประโยชน์อย่างมาก สุดท้ายนี้ PETROMAT จะนำคำแนะนำที่ได้ไปปรับปรุงแนวทางการทำงานร่วมกันระหว่างภาคอุตสาหกรรม กับภาคการศึกษา เพื่อให้เกิดโครงการวิจัยตลอดจน นวัตกรรมที่มี Value และช่วยให้ประเทศไทย เดินหน้าไปอย่างยั่งยืน

Visit
SCG CHEMICALS
at **K 2016**

19 - 26 October,
Dusseldorf, Germany

Hall 6
Stand no. D79

POLYOLEFIN
FOR
BETTER
LIVING

สำหรับ เอสซีจี เคมิคอลส์ ความภูมิใจของเราคือการสร้างรอยยิ้ม และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นให้กับชุมชน เราจึงมุ่งมั่นและใส่ใจในการคิดค้นนวัตกรรมเพื่อสิ่งแวดล้อมและสังคมอย่างต่อเนื่อง อาทิ โครงการลดการใช้พลังงานในกระบวนการผลิต โครงการจัดการน้ำโดยนำกลับมาใช้ใหม่ โครงการนำของเสียในกระบวนการผลิตมาสร้างมูลค่าเพิ่ม โครงการสนับสนุนอาชีพ และวิสาหกิจชุมชน เป็นต้น เพื่อให้อุตสาหกรรม สังคม และสิ่งแวดล้อมอยู่ร่วมกันอย่างยั่งยืน

เอสซีจี เคมิคอลส์ เป็นธุรกิจเคมีภัณฑ์แห่งแรกของประเทศไทยที่ได้รับการรับรอง โรงงานอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ (Eco Factory) ครบทุกโรงงานจากสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และเป็นธุรกิจปิโตรเคมีรายแรกของประเทศไทยที่ได้รับการรับรอง “อุตสาหกรรมสีเขียวระดับ 5” ซึ่งเป็นระดับสูงสุดจากกระทรวงอุตสาหกรรม พร้อมกันนี้ยังได้รับรางวัลชนะเลิศระดับอาเซียน “ASEAN Best Practices Energy Management for Buildings and Industries Awards” ด้านการบริหารจัดการพลังงานโรงงานขนาดใหญ่

เตรียมความพร้อม ลงมือปฏิบัติ เพื่อนำงานวิจัยสู่ทรัพย์สินทางปัญญา

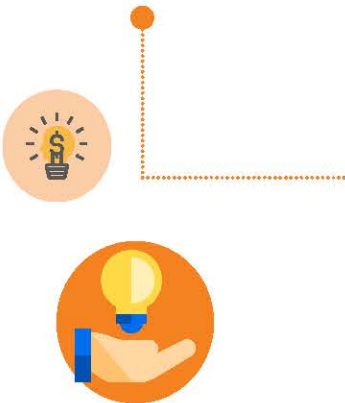

รองศาสตราจารย์ ดร.ดวงหทัย เพ็ญตระกูล

ผู้อำนวยการสถาบัน
ทรัพย์สินทางปัญญา
แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัศววิทย์ กาญจนโอภาส

ผู้อำนวยการอุทยานวิทยาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

การพัฒนางานวิจัยให้ประสบความสำเร็จที่นำไปสู่การจดทรัพย์สินทางปัญญาและนำงานวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้นั้น จะต้องมีการเตรียมตัว วางแผนตั้งแต่ก่อนเริ่มทำงานวิจัย ลงมือทำวิจัย จดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา ตลอดจนการนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ PETROMAT Today ฉบับนี้ได้รับเกียรติจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ดวงหทัย เพ็ญตระกูล ผู้อำนวยการสถาบันทรัพย์สินทางปัญญาแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัศววิทย์ กาญจนโอภาส ผู้อำนวยการอุทยานวิทยาศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ซึ่งทั้งสองท่านเป็นผู้ที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญที่คลุกคลีอยู่ในวงการการจัดการทรัพย์สินทางปัญญา ได้ให้เกียรติมาให้ความรู้ บอกเล่าประสบการณ์ในการทำงานของท่าน พร้อมทั้งยกตัวอย่างให้อ่านเข้าใจได้ง่ายอีกด้วย

PETROMAT: ความเป็นมาที่ทำให้อาจารย์เข้ามามีบทบาทเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา (Intellectual Property: IP)

รศ. ดร.ดวงหทัย: หลังจากกลับมาทำงานเป็นอาจารย์ที่ภาควิชาวัสดุศาสตร์ จุฬาฯ ได้สักพักก็ไปเรียนกฎหมายที่คณะนิติศาสตร์ จุฬาฯ ระดับปริญญาตรีภาคบัณฑิต (นอกเวลาราชการ) พอเรียนจบจากคณะนิติศาสตร์ ก็พยายามหาความเชื่อมโยงกับองค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งพบว่าทรัพย์สินทางปัญญา โดยเฉพาะสิทธิบัตรเป็นกฎหมายที่ต้องใช้องค์ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีด้วย จึงเริ่มศึกษาด้านนี้มากยิ่งขึ้น ทั้งการศึกษาด้วยตนเองและเข้าร่วมอบรมหลักสูตรฯ ต่าง ๆ เพื่อหาความรู้เพิ่มเติม

ผศ. ดร.อัศววิทย์: เริ่มจากที่ผมศึกษาจบปริญญาเอกกลับมาเป็นอาจารย์ที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ซึ่งในประเทศไทยขณะนั้นเรื่องทรัพย์สินทางปัญญาในมหาวิทยาลัยยังไม่เป็นรูปร่างหรือมีระบบอะไรมากนัก จึงได้เสนอต่อผู้บริหารในมหาวิทยาลัยตอนนั้นว่าน่าจะมีการจัดการทรัพย์สินทางปัญญาอย่างเป็นระบบ เมื่อผมได้ศึกษาจึงรู้ว่าเป็นเรื่องที่น่าสนใจ เพราะงานทางด้านทรัพย์สินทางปัญญาต้องใช้ความรู้ 3 ด้านประกอบเข้าด้วยกัน คือ (1) ด้านเทคโนโลยี (2) ด้านกฎหมาย และ (3) ด้านธุรกิจกับอุตสาหกรรม การได้ไปเรียนรู้ทางด้านกฎหมายและธุรกิจก็เป็นสิ่งใหม่ที่ทำหายสำหรับผม และทางผู้ใหญ่ก็ให้การสนับสนุนผมจึงได้ไปเรียนรู้เพิ่มเติมและเข้าฝึกอบรม และกลับมาตั้งหน่วยงานนี้ขึ้นใน ม.สงขลฯ

อ่านต่อหน้าถัดไป...

The Swagelok logo is positioned in the top right corner of the image. It features the word "Swagelok" in a white, stylized, sans-serif font. The background of the entire advertisement is a close-up photograph of industrial equipment, specifically several pressure gauges and metal piping. The gauges have white faces with black markings and numbers, and are mounted on a complex network of metal pipes and valves. The lighting is somewhat dim, highlighting the metallic textures and the precision of the equipment.

Swagelok®

Thailand

งานประกอบ “คุณภาพ” ต้อง Swagelok Custom Solutions

Tel. : (662) 738 9400
Fax : (662) 738 9408
E-mail : swagelokthailand@mjbangkok.com
<http://thailand.swagelok.com>
www.facebook.com/mjbangkok

M.J. BANGKOK
VALVE & FITTING CO., LTD.

ลิขสิทธิ์คุ้มครองอัตโนมัติ แต่สิทธิบัตรต้องยื่นจด ขอรับความคุ้มครอง

PETROMAT: ตามความเห็นของอาจารย์คิดว่า IP มีความสำคัญต่อการพัฒนางานวิจัย และส่งผลต่อประเทศอย่างไร

รศ. ดร.ดวงหทัย: IP มีความสำคัญต่อการพัฒนางานวิจัย และนวัตกรรม ตั้งแต่ก่อนเริ่มกระบวนการวิจัยจนถึงหลังการพัฒนางานวิจัยแล้วเสร็จ คนส่วนใหญ่จะคิดถึงทรัพย์สินทางปัญญา หรือ Intellectual Property (IP) เมื่อพัฒนางานวิจัยเสร็จแล้ว เพราะมองว่าทรัพย์สินทางปัญญาช่วยในเรื่องการคุ้มครองสิทธิ ป้องกันไม่ให้คนอื่นเอาผลงานวิจัยไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต แต่ในความเป็นจริงแล้วทรัพย์สินทางปัญญาสามารถเชื่อมโยงได้ตั้งแต่เริ่มทำวิจัย ข้อมูลสิทธิบัตรเป็นอีกแหล่งข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการหาช่องว่างงานวิจัย (Research Gap) โดยเฉพาะในกรณีที่นักวิจัยอยากหางานวิจัยไปสู่อ้างอิง ถ้าวิเคราะห์ข้อมูลสิทธิบัตรจะพบว่าสัดส่วนของผู้รับความคุ้มครองส่วนมากจะเป็นภาคเอกชน การที่ภาคเอกชนขอรับความคุ้มครองสิทธิบัตร ภาคเอกชนน่าจะมีความคาดหวังในการนำไปใช้ประโยชน์ทางใดทางหนึ่ง ข้อมูลเหล่านี้ถ้าวิเคราะห์ดี ๆ จะเป็นข้อมูลที่สะท้อนแนวโน้มเทคโนโลยีและความต้องการของตลาด ซึ่งการพัฒนางานวิจัยที่สอดคล้องกับความต้องการ ก็น่าจะเป็นประโยชน์กับประเทศในหลายด้านด้วยกัน

ผศ. ดร.อัศววิทย์: ผมขอแยกเป็น 2 ประเด็น เริ่มแรกถ้าเรารู้จักทรัพย์สินทางปัญญาระดับหนึ่ง การทำงานวิจัยของเราจะมีศักยภาพและมีโอกาสที่จะไปใช้ประโยชน์ได้มากขึ้น เพราะในอุตสาหกรรมถ้าผลิตผลงานวิจัยได้มักจะเลือกจดสิทธิบัตรมากกว่าการตีพิมพ์วารสารวิชาการ ซึ่งถ้าเราไม่สืบค้นฐานข้อมูลสิทธิบัตรก็อาจทำให้เราไม่ทราบข้อมูลเทคโนโลยีที่ทันสมัยพอ ประเด็นที่ 2 ถ้าคิดค้นงานวิจัยขึ้นมาและทำสำเร็จ งานวิจัยก็จะได้รับความคุ้มครอง นอกจากนี้ ถ้านักวิจัยไปทำงานให้กับเอกชนแล้วไม่ให้ความสำคัญกับทรัพย์สินทางปัญญา ไม่มีการสืบค้นข้อมูล แล้วผลิตผลงานวิจัยให้กับเอกชนซ้ำกับของผู้อื่น จะทำให้เกิดความเสียหายทั้งสูญเสียเงินและเวลา ในแง่ที่ทรัพย์สินทางปัญญาจะช่วยในเรื่องการบริหารจัดการความเสี่ยง เพราะฉะนั้นถ้านักวิจัยหรือหน่วยงานให้ความสำคัญกับทรัพย์สินทางปัญญา นอกจากจะได้รับความคุ้มครองผลงานวิจัยแล้ว ยังเป็นการลดความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นทั้งจากการฟ้องร้องและการลงทุนที่สูญเปล่าด้วย

PETROMAT: อยากให้อาจารย์แนะนำประเภท IP สำหรับนักวิจัย ให้สามารถเลือกยื่นขอจดได้เหมาะสม

ผศ. ดร.อัศววิทย์: ทรัพย์สินทางปัญญาแต่ละตัวให้ความคุ้มครองที่แตกต่างกัน บางตัวให้ความคุ้มครองข้อมูล

บางตัวคุ้มครองการประดิษฐ์ บางตัวคุ้มครองเนื้อหา ยกตัวอย่างเช่น มีสูตรในการชงกาแฟให้อร่อย ผมมีสิทธิที่เลือกกว่า (1) เก็บไว้เป็นความลับทางการค้า (2) เลือกจดลิขสิทธิ์ (3) เลือกจดสิทธิบัตร กรณีเก็บไว้เป็นความลับ ถ้ามีคนกินกาแฟของผมทุกวัน ๆ แล้วนำไปพัฒนาเลียนแบบปรับจนได้สูตรใกล้เคียงก็อาจจะไม่ละเมิดความลับทางการค้าเพราะแค่คิดและปรับเอง ส่วนลิขสิทธิ์ เขียนสูตรการแฟมาขายในหนังสือ คนซื้อหนังสือไปทำตามเปิดเป็นร้านกาแฟ ถือว่าไม่ละเมิดลิขสิทธิ์ เพราะลิขสิทธิ์ให้ความคุ้มครองหนังสือแต่ไม่ได้คุ้มครองวิธีการชงกาแฟ สิ่งคุ้มครองคือ ถ้ามีคนมาถ่ายเอกสารหนังสือเราออกขายโดยไม่ได้รับอนุญาต นั่นถือว่าละเมิดลิขสิทธิ์ เพราะลิขสิทธิ์จะให้ความคุ้มครองอัตโนมัติ ไม่ต้องไปยื่นจดก็ให้ความคุ้มครอง กฎหมายลิขสิทธิ์บอกไว้ว่า ท่านที่สร้างสรรค์ผลงานจะมีลิขสิทธิ์ ไม่ว่าจะเป็นผลงานวรรณกรรม ภาพเขียน ภาพถ่าย และภาพวาด ส่วนจดสิทธิบัตร จดไว้ว่ามีสูตรและกรรมวิธีในการทำกาแฟได้อย่างไร คั่วกาแฟกี่องศาฯ เป็นเวลากี่นาที บดกาแฟและเอี๊ยดแค้ไหน ต้มน้ำร้อนอุณหภูมิเท่าไร ซึ่งเปิดเผยในสิทธิบัตร แล้วมีคนไปอ่านขณะที่สิทธิบัตรยังไม่หมดอายุ จะไม่มีสิทธิทำตามและถือว่าเข้าข่ายละเมิดสิทธิบัตร เพราะฉะนั้น นักวิจัยจึงต้องมีความรู้เบื้องต้นว่าทรัพย์สินทางปัญญามีกี่ประเภท อะไรบ้าง เพื่อที่จะได้เลือกการคุ้มครองให้เหมาะสม ในกรณีที่นักวิจัยไม่รู้ว่ามหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานจะมีองค์กรที่ช่วยเหลือเรื่องนี้อยู่ที่คอยให้คำปรึกษาคำแนะนำ

รศ. ดร.ดวงหทัย: ในการที่จะยื่นขอรับความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาควรจะต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาให้ดีกว่า เพราะผลงานการสร้างสรรค์ หรือสิ่งประดิษฐ์บางอย่างสามารถเลือกประเภทของการคุ้มครองได้ คำถามแรกคือ ผลงานวิจัยที่ได้เป็นทางด้านศาสตร์ไหน ถ้าเป็นทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทรัพย์สินทางปัญญาที่ควรนำมาพิจารณา ก็คือ สิทธิบัตร ความลับทางการค้า ลิขสิทธิ์ เป็นต้น อีกสิ่งที่น่าสนใจควรทราบ คือ เงื่อนไขหรือเกณฑ์ของการได้มาซึ่งสิทธิของทรัพย์สินทางปัญญาแต่ละประเภท ตัวอย่างเช่น การขอรับความคุ้มครองทางด้านสิทธิบัตร หลักเกณฑ์ที่สำคัญมากคือ ความใหม่ นั่นหมายถึงต้องไม่เคยเปิดเผยหรือเผยแพร่มาก่อน ซึ่งค่อนข้างจะขัดกับสิ่งที่นักวิจัยกระทำอยู่ในปัจจุบันโดยเฉพาะในมหาวิทยาลัยที่เมื่อทำวิจัยสำเร็จ จะเผยแพร่ผลงานให้คนอื่นรู้ ภูมิใจเมื่อเห็นผลงานเผยแพร่ออกไปหรือมีใครนำผลงานไปใช้และอ้างอิง ซึ่งการกระทำดังกล่าวอาจทำให้เสียโอกาสในการขอรับสิทธิบัตร อีกประเด็นที่อยากทำความเข้าใจกับนักวิจัยคือที่ว่าตีพิมพ์ผลงานแล้วจดสิทธิบัตรไม่ได้ หรือจดสิทธิบัตรแล้วตีพิมพ์ไม่ได้ ซึ่งในความเป็นจริงแล้วสามารถทำได้ทั้งสองอย่างแต่มีเงื่อนไขเวลาเข้ามาประกอบ กล่าวคือนักวิจัยควรจะยื่นขอจดสิทธิบัตรก่อนการตีพิมพ์ เพราะเมื่อตีพิมพ์ผลงานแล้วสิ่งที่เกิดขึ้นคือการเผยแพร่ จะทำให้จดสิทธิบัตรไม่ได้ เพราะถือว่าไม่ใหม่ แต่ถ้ายื่นขอจดสิทธิบัตร แม้จะยังไม่ได้รับสิทธิบัตร ก็สามารถนำผลงานมาตีพิมพ์ได้

PETROMAT: ยกตัวอย่างงานวิจัยที่ทำกับภาคอุตสาหกรรม มักมีประเด็นในการจด IP อาจารย์มีคำแนะนำในการแก้ปัญหา หรือการทำข้อตกลงระหว่างภาคอุตสาหกรรมอย่างไร

รศ. ดร.ดวงหทัย: ประเด็นในการจด IP ที่ว่าน่าจะหมายถึง ความเป็นเจ้าของ IP ที่เกิดขึ้นจากงานวิจัย สิ่งที่สำคัญคือ ต้องทำความเข้าใจร่วมกันกับภาคอุตสาหกรรม ไม่ใช่ต่างฝ่าย ต่างตั้งเงื่อนไขเข้าหากัน อันดับแรกคงต้องพิจารณา นอกเหนือจากเรื่องทุนสนับสนุนว่างานวิจัยดังกล่าวมีจุดเริ่ม และลักษณะโครงการอย่างไร นักวิจัยและภาคอุตสาหกรรม มีส่วนร่วมในการวิจัยนั้นอย่างไร มี Background IP เกี่ยวข้อง มากน้อยแค่ไหน ซึ่งการทำวิจัยกับภาคอุตสาหกรรม มีหลากหลายรูปแบบ เช่น ภาคอุตสาหกรรมมีแนวคิด และขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยชัดเจนแต่ขาดทีม R&D ต้องการให้มหาวิทยาลัยช่วยในการทำวิจัย บางกรณี ภาคอุตสาหกรรมมีปัญหาแต่ไม่มีแนวทางในการแก้ปัญหาดังกล่าว แต่ทราบว่ามีอาจารย์ที่เชี่ยวชาญและทำงานทางด้านนี้ จึงมาติดต่อและให้ทุนในการดำเนินการวิจัยเพื่อแก้ปัญหา ดังกล่าว บางกรณีภาคอุตสาหกรรมให้ทุนวิจัยเพื่อให้นักวิจัย แค่วิเคราะห์และวิเคราะห์ผล ฯลฯ จากตัวอย่างที่กล่าวมา การตกลงในเรื่องของความเป็นเจ้าของ IP ที่เกิดขึ้นก็จะแตกต่างกัน ในทางปฏิบัติควรมีการพูดคุยหารือทำความเข้าใจกัน

ผศ. ดร.อัศวินวิทย์: การพิจารณา คือ ต้องเป็นธรรมทั้งสองฝ่าย สมมติว่า อาจารย์มีองค์ความรู้ เอกชนมีโจทย์วิจัยแล้วมาว่าจ้างโดยการออกเงินและทรัพยากรในการทำวิจัย ซึ่งใช้แค่ความรู้ ของอาจารย์ไปช่วยวิจัย ทรัพย์สินทางปัญญานั้นอาจเป็น ของเอกชน มันเหมือนกับว่า เราไปจ้างออกแบบสร้างบ้าน สิทธิความเป็นเจ้าของจะเป็นของผู้ว่าจ้าง ไม่เงินเราจะสร้างบ้าน แล้วเข้าไปอยู่อาศัยได้อย่างไรถ้าสิทธิเป็นของผู้รับจ้าง แต่ในบางครั้งการที่อาจารย์ทำงานร่วมกับเอกชนไม่ได้เริ่มต้น หนึ่งใหม่ อาจารย์มีองค์ความรู้หรือมีการจดทรัพย์สินทางปัญญา ไปแล้ว เอกชนต้องการให้อาจารย์เอาผลงานตรงนั้นไป ประยุกต์ใช้ สิ่งที่จะเกิดขึ้นใหม่ต้องมาตกลงกันว่ามันควรเป็น สิทธิร่วมกันหรือเป็นสิทธิของใคร ในบางกรณีผลงานของ อาจารย์สำเร็จแล้ว จดทรัพย์สินทางปัญญาแล้ว เอกชน อยากจะเอาไปใช้ แต่ต้องการให้พิสูจน์การขยายขนาดจาก Lab Scale ให้มีกำลังการผลิตมากขึ้น สิ่งนี้เรียกว่าวิจัย และพัฒนาเหมือนกัน แต่จะไม่เกิดทรัพย์สินทางปัญญา ขึ้นมาใหม่ ถึงแม้ว่าสิทธิจะเป็นของมหาวิทยาลัย แต่สามารถ ระบุในสัญญาได้ว่าเอกชนขอใช้ประโยชน์แต่เพียงผู้เดียว เป็นระยะเวลาที่ปี อย่างนี้ก็เหมือนกับว่าเอกชนเป็นเจ้าของ แต่เพียงผู้เดียวเหมือนกัน บางทีต้องอธิบายให้เอกชนเข้าใจ ก่อนว่า การใช้สิทธิแต่เพียงผู้เดียว ไม่จำเป็นต้องเป็นเจ้าของ ถึงจะใช้ผลงานได้ ขึ้นอยู่กับข้อตกลงในสัญญา อีกสิ่งสำคัญ ที่ต้องเข้าใจเสมอว่า ในทางกฎหมายนั้น สิทธิ จะมาพร้อมกับหน้าที่ความรับผิดชอบ

การทำวิจัยไม่มีสูตรสำเร็จว่าทำงานร่วมกับเอกชนแล้ว ต้องเป็นของเอกชนเท่านั้น การที่เอกชนเอาไปผูกขาด แต่เพียงผู้เดียวก็ไม่ได้เป็นผลดีเสมอไป จึงต้องมาเจรจา ตอรองกันว่าเอาทรัพย์สินทางปัญญานี้ไปใช้แค่ไหน ยกตัวอย่าง เช่น สมมติมีเทคโนโลยีที่ทำให้กระดาษขาวโดยไม่ต้องใช้สารฟอก ไม่เป็นพิษต่อสิ่งแวดล้อม บริษัท A จะเอาไปใช้ทำกระดาษทิชชู แต่ขอมาใช้แต่เพียงผู้เดียว แต่ในความเป็นจริงแล้วเทคโนโลยีนี้ สามารถนำไปใช้กับสิ่งพิมพ์ก็ได้ มหาวิทยาลัยอาจให้บริษัท A ใช้ในอุตสาหกรรมกระดาษชำระแต่เพียงผู้เดียว และมหาวิทยาลัยสามารถอนุญาตให้อุตสาหกรรมอื่นใช้สิทธิ ได้ มูลค่าและคุณค่าที่เกิดขึ้นต่อประเทศชาติก็จะมากขึ้น หรือมีเทคโนโลยีบำบัดน้ำเสียที่ช่วยให้โรงงานลดการปล่อย น้ำเสียลงได้ เทคโนโลยีนี้จะอนุญาตให้ใช้เพียงโรงงานเดียว หรือ ทำไม่ถึงไม่ให้โรงงานอื่นที่ปล่อยน้ำเสียเหมือนกันใช้ได้ละ? เช่นนี้แล้วงานวิจัยจะมีประโยชน์ต่อประเทศชาติได้อย่างไร

PETROMAT: อยากให้อาจารย์ให้คำแนะนำหรือเคล็ดลับ แก่นักวิจัยที่วางแผนหรือคิดที่จะขอจด IP ค่ะ

รศ. ดร.ดวงหทัย: อันดับแรกควรสืบค้นข้อมูลเพื่อประเมินว่า ไปทำงานวิจัยซ้ำกับคนอื่นไหม และเราควรมีความรู้ความเข้าใจ พื้นฐานด้วยการจะขอจด IP ได้ต้องมีกฎหมายอะไรบ้าง เพราะบางครั้งตัวเราเองเป็นคนทำให้เสียโอกาสในการจด IP ได้ เช่น เมื่อนำงานวิจัยไปเผยแพร่ผลงานวิชาการแล้วค่อยมาขึ้น จดสิทธิบัตร ก็จะทำให้ไม่สามารถขอจดสิทธิบัตรได้ เพราะติด ประเด็นเรื่องความใหม่ ปัจจุบันมหาวิทยาลัยและองค์กร ขนาดใหญ่ ส่วนมากจะมีหน่วยงานที่ช่วยดูแลเรื่องนี้ สำหรับจุฬาฯ เองก็มีหน่วยงานที่เรียกว่า สถาบันทรัพย์สิน ทางปัญญาแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มีบทบาทหน้าที่ ตั้งแต่สร้างความตระหนักในเรื่องทรัพย์สินทางปัญญา โดยการจัดอบรมให้ความรู้ ให้คำปรึกษาและอำนวยความสะดวก ในการขอความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา ตลอดจนการนำ ทรัพย์สินทางปัญญาหรืองานวิจัยไปใช้ประโยชน์

ผศ. ดร.อัศวินวิทย์: ก่อนเริ่มทำงานวิจัย นักวิจัยจะต้องรู้ว่า (1) สิ่งที่เราทำนั้นมีการจดทรัพย์สินทางปัญญาอะไรบ้าง แล้วมาก่อนหน้านี้ เพราะถ้าเราไม่รู้อาจทำให้เราไปทำซ้ำกับ ของคนอื่น และอาจถูกฟ้องร้องได้เมื่อนำผลงานวิจัยไปใช้ ประโยชน์ (2) หลังจากที่เราตรวจสอบแล้วว่าไม่มีใครทำหรือพบว่ามีคนทำแบบนี้แล้วควรต่อยอดให้ดีกว่าเดิม จะได้ไม่ต้องเริ่มต้น นับหนึ่งใหม่ ในระหว่างการทำงานวิจัย เราต้องมีมาตรการ ที่เหมาะสมที่จะรักษาทรัพย์สินทางปัญญาไว้ให้ได้ เช่น ถ้าจะจด สิทธิบัตร ผลงานต้องไม่เคยไปเปิดเผยในที่ต่าง ๆ เมื่อทำงาน วิจัยเสร็จแล้ว ควรขอยื่นขอรับความคุ้มครองในรูปแบบที่เหมาะสม ให้เร็วที่สุด ไม่ว่าจะเป็นจดลิขสิทธิ์ หรือจดสิทธิบัตร หรือเก็บไว้ เป็นความลับ เพื่อป้องกันการลอกเลียนแบบ หลังจากจด สิทธิบัตรแล้ว ต้องพยายามมองหาโอกาสที่จะเอาผลงานไปใช้ ประโยชน์ด้วย ไม่ใช่จดเก็บไว้เฉย ๆ เพราะสิ่งที่จะเกิดประโยชน์ คือการที่มีเอกชนเอาไปใช้ ผมขอฝากสั้น ๆ ว่า ขอให้มอง ให้ครบวงจร ตั้งแต่ เริ่มทำ ทำ คุ้มครอง และใช้ประโยชน์ครับ

Research on Intellectual Property

เมื่อนักวิจัยผลิตผลงานวิจัยออกมาสักชิ้นหนึ่ง ความภาคภูมิใจคือการนำผลงานวิจัยไปเผยแพร่และมีผู้สนใจนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ หรือแม้กระทั่งการนำผลงานมาจดทรัพย์สินทางปัญญา หรือ Intellectual Property (IP) ซึ่งทำให้ภาพรวมการพัฒนางานวิจัยของประเทศสูงขึ้น โดยนักวิจัยสังกัด PETROMAT ได้พัฒนางานวิจัยที่สามารถขอยื่นจดทรัพย์สินทางปัญญาได้ ดังนี้ งานวิจัย “หน้ากากอนามัยผสมสารสกัดจากเปลือกมังคุด” โดย ศาสตราจารย์ ดร.พิชญ์ ศุภผล งานวิจัย “มาสเตอร์แบทช์พอลิโอเลฟินส์ผสมเซลลูโลสไมโครไฟบริลตัดแปรและกรรมวิธีการเตรียมมาสเตอร์-แบทช์ดังกล่าว” โดย รองศาสตราจารย์ ดร.ภาวิ ศรีกุลกิจ และงานวิจัย “กระบวนการผลิตกรดคาร์ติกจากเปลือกเมล็ดมะม่วงหิมพานต์แบบต่อเนื่องในรูปของแคลเซียม-อนาคาร์เดท” โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนินทร์ ปัญจพรผล

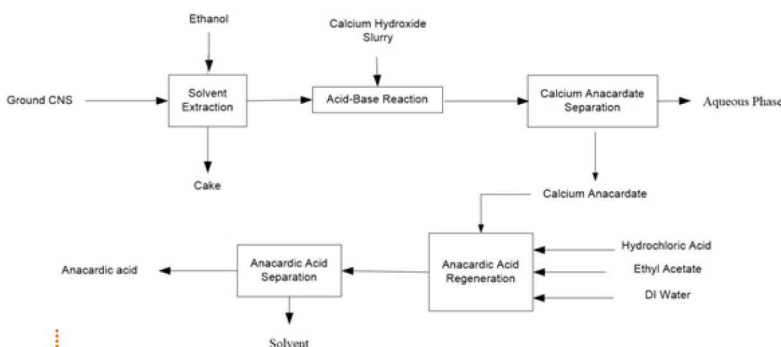
กระบวนการผลิตกรดคาร์ติก จากเปลือกเมล็ดมะม่วงหิมพานต์แบบต่อเนื่องในรูปของแคลเซียม-อนาคาร์เดท

กรดอนาคาร์ติกเป็นอนุพันธ์ของกรดซาลิไซลิกที่สามารถสกัดได้จากเปลือกเมล็ดมะม่วงหิมพานต์ซึ่งมีคุณสมบัติทางเคมีหลากหลายซึ่งสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ทั้งทางการแพทย์ อุตสาหกรรมพลาสติก อุตสาหกรรมสี อุตสาหกรรมกำจัดศัตรูพืช และอื่น ๆ การสกัดกรดอนาคาร์ติกออกจากเปลือกเมล็ดมะม่วงหิมพานต์นั้นส่วนมากจะทำในช่วงอุณหภูมิสูงซึ่งจะทำให้เกิดการสลายตัวของกรดอนาคาร์ติก เพื่อเป็นการแก้ปัญหาดังกล่าว อนุสิทธิบัตรชิ้นนี้ได้นำเสนอกระบวนการสกัดกรดอนาคาร์ติกแบบต่อเนื่องและแยกออกให้อยู่ในรูปของแคลเซียม อนาคาร์เดทด้วยปฏิกิริยากัดต่างกับแคลเซียมไฮดรอกไซด์เพื่อป้องกันการไม่ให้เกิดการเสื่อมสภาพของกรดอนาคาร์ติก กระบวนการที่พัฒนาขึ้นนั้นมีขั้นตอนน้อยกว่าเทคนิคเดิม ซึ่งช่วยลดเวลาในกระบวนการผลิต ลดปริมาณสารเคมีในระบบและสามารถนำไปใช้ได้จริงในกระบวนการผลิตระดับอุตสาหกรรม นอกจากนี้ยังได้นำเสนอวิธีการเก็บรักษากรดอนาคาร์ติกให้คงคุณสมบัติเดิมมากที่สุดที่สามารถประยุกต์ใช้ในระดับอุตสาหกรรมและเก็บรักษาสถิตภัณฑ์ได้ง่าย โดยกระบวนการสกัดแยกกรดอนาคาร์ติกนั้นประกอบด้วย 3 หน่วยปฏิบัติการคือ หน่วยสกัดน้ำมัน CNSL ซึ่งจะใช้วิธีการสกัดน้ำมัน CNSL ด้วยตัวทำละลายเอทานอลที่สภาวะบรรยากาศ หน่วยปฏิกิริยากัดต่างซึ่งจะใช้แคลเซียมไฮดรอกไซด์เพื่อทำปฏิกิริยากับกรดอนาคาร์ติกเพื่อให้ได้อยู่ในรูปของแคลเซียมอนาคาร์เดทซึ่งสามารถตกตะกอนแยกตัวออกมาจากสารละลาย และหน่วยแยกแคลเซียมอนาคาร์เดทที่ใช้การกรองหมุนเหวี่ยงสุญญากาศแบบต่อเนื่อง เพื่อทำการแยกแคลเซียมอนาคาร์เดทจากสารละลาย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนินทร์ ปัญจพรผล

ภาควิชาวิศวกรรมเคมี คณะวิศวกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (KU-ChE)
เลขที่อนุสิทธิบัตร: 7946
วันที่: 26 มีนาคม 2556

แผนผังแสดงขั้นตอนกระบวนการผลิตกรดคาร์ติก
จากเปลือกเมล็ดมะม่วงหิมพานต์แบบต่อเนื่องในรูปของแคลเซียม-อนาคาร์เดท

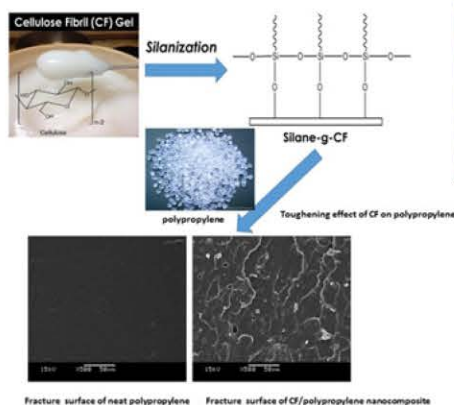

ผงแคลเซียมอนาคาร์เดทที่สกัดได้

มาสเตอร์แบทช์พอลิโอฟีนส์ผสมเซลลูโลสไมโครไฟบริลดัดแปร และกรรมวิธีการเตรียมมาสเตอร์-แบทช์ดังกล่าว

การประดิษฐ์นี้เกี่ยวข้องกับมาสเตอร์แบทช์พอลิโอฟีนส์ผสมเซลลูโลสไมโครไฟบริลดัดแปร ซึ่งประกอบด้วยผงพอลิโอฟีนส์และเซลลูโลสไมโครไฟบริลดัดแปร ซึ่งเซลลูโลสไมโครไฟบริลดัดแปรตามการประดิษฐ์นี้สามารถเตรียมด้วยการกวนเจลเซลลูโลสไมโครไฟบริลผสมกับสารลดแรงตึงผิว 2 ชนิด คือ สารละลายอัลคิลฟีนอลเอทอกซีเลท (Alkylphenol Ethoxylate) และสารละลายพอลิโอฟีนไกลคอล (Polyolefin Glycol) และเติมสารออร์แกโนซิลิโคน (Organosilane Agent) ตามด้วยเมทานอล แล้วปรับความเป็นกรด-ด่างของของผสมด้วยกรดไฮโดรคลอริกให้อยู่ระหว่าง pH 1-2 ตั้งทิ้งไว้เป็นเวลา 3 – 5 วัน เพื่อให้เกิดการดัดแปรพื้นผิวเซลลูโลสไมโครไฟบริลอย่างสมบูรณ์ หลังจากนั้นสกัดเอากรอกออกจากเซลลูโลสไมโครไฟบริลดัดแปร อบให้แห้งแล้วบดเซลลูโลสไมโครไฟบริลดัดแปรให้เป็นผง เมื่อได้เซลลูโลสไมโครไฟบริลดัดแปรแล้ว นำมาผสมกับสารแอนติออกซิแดนท์ประเภทออร์แกโนฟอสไฟท์ (organophosphite) และคลุกผสมกับผงพอลิโอฟีนส์ จากนั้นนำของผสมที่เตรียมได้ไปอัดรีดให้เป็นเม็ดมาสเตอร์แบทช์

ผลการเติมเซลลูโลสไมโครไฟบริลดัดแปรลงในพอลิพรอพิลีน พบว่า พอลิพรอพิลีนมีความเหนียว และทนแรงกระแทกเพิ่มขึ้น และยังคงความใสของพอลิพรอพิลีนเอาไว้เหมือนเดิม ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ประโยชน์เป็นสารเติมแต่งหรือวัสดุนาโนคอมพอสิตสำหรับบรรจุภัณฑ์ที่มีสมบัติพิเศษได้

รองศาสตราจารย์ ดร.กวี ศรีกุลกิจ

ภาควิชาวัสดุศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (CU-MS)
 เลขที่คำขอ: 1501001205
 วันที่: 5 มี. ค. 2558

หน้ากากอนามัยผสม สารสกัดจากเปลือกมังคุด

Intellectual Property Idea

ถ

นึ่งถึงสินค้าที่มีลิขสิทธิ์ ท่านผู้อ่านมีไอเดีย
อยากให้ป็นสินค้าอะไรบ้างคะ ดิฉันเองมีไอเดีย
อยากให้มัลติสปีชีส์พวกผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในการแพทย์
และสุขภาพ เช่น ผลิตภัณฑ์ด้านวิตามิน สิ่งประดิษฐ์
ที่ใช้ในการช่วยผู้ป่วย เป็นต้น

แผนภาพยนตร์

พวก ชีดี ดีวีดี เพลง และสื่อบันเทิง

คุณยุวตา สิงห์เมธา | เลขาสมาคมศูนย์การค้าไทย | อายุ 32 ปี

สินค้าที่มีการใช้ไอเดียในการออกแบบ

เช่น พวกบรรจุภัณฑ์ ของเล่นเด็ก เป็นต้น

คุณพร สกานุชาติ | หัวหน้าศูนย์ข้อมูลอุตสาหกรรม | อายุ 29 ปี

สิ่งประดิษฐ์ที่อำนวยความสะดวก ให้เกษตรกร เช่น เทคโนโลยีเครื่องมือ เครื่องจักรที่ทันสมัย

คุณสัญญา สัมพันธ์รักษ์ | ธุรกิจส่วนตัว | อายุ 39 ปี

ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร ที่เป็นภูมิปัญญาประจำท้องถิ่น

คุณอากาศกรณ์ ชูชาติ | Sales manager | อายุ 34 ปี

โปรแกรมคอมพิวเตอร์

คุณศรายุ้ง หน่อแก้ว | Supervisor IT | อายุ 33 ปี

Awards

PETROMAT ขอแสดงความยินดีกับคณาจารย์
ที่ได้รับการโปรเตกล้า ให้ดำรงตำแหน่ง ศาสตราจารย์ ดังนี้
ศาสตราจารย์ ดร.สุจิตรา วงศ์เกษมจิตต์ (CU-PPC)
ศาสตราจารย์ ดร.รัตนวรรณ มกรพันธุ์ (CU-PPC)
ศาสตราจารย์ ดร.อาภาณี เหลืองนฤมิตชัย (CU-PPC)

PETROMAT ขอแสดงความยินดีกับ
รองศาสตราจารย์ ดร.บพิดา หิณชิตระนันท์ (CU-CT)
ที่ได้รับรางวัลยกย่องเชิดชูเกียรตินักวิจัยดาวรุ่ง
Polymer Society of Thailand Rising Star

PETROMAT ขอแสดงความยินดีกับ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จันทร์ฉาย ทองปิ่น (SU-MSE)
ที่ได้รับรางวัลบุคลากรต้นแบบด้านคุณธรรมจริยธรรม
ส่วนของคณะกรรมการศาสตร์และเทคโนโลยีอุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยศิลปากร

PETROMAT ขอแสดงความยินดีกับ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธงไทย วิรุทธ์ (KU-ChE)
ที่ได้รับรางวัลนักวิจัยรุ่นใหม่ดีเด่น 2015

TRF-OHEC-Scopus Young Researcher Awards
ในการประชุม “นักวิจัยรุ่นใหม่ พบ เมธีวิจัยอาวุโส สกว.” ครั้งที่ 15
และรางวัล Thailand Frontier Researcher Award
จาก Thomson Reuters ผู้จัดทำฐานข้อมูล Web of Science

Communities

สร้างสังคมพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน

บางจากฯ ร่วมสร้างสรรค์สังคม พัฒนาคุณภาพชีวิต ชุมชน
ทั้งสังคมใกล้และสังคมไกลให้ดีขึ้น สู่การพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

Bangchak strives to innovate and improve the quality of life
in communities and society towards a sufficient and sustainable future.

รู้ลึกผิด ก่อนยื่นขอจดสิทธิบัตร

เมื่อพัฒนางานวิจัยขึ้นมาสักชิ้นหนึ่ง มักมีคนบอกว่า “รีบไปจดสิทธิบัตรนะ” แต่จะมีงานวิจัยสักกี่ชิ้นที่ได้จดสิทธิบัตร PETROMAT Today ฉบับนี้ จะมาบอกสิ่งที่คุณควรรู้

หรือนักประดิษฐ์ควรรู้ก่อนขอขึ้นทะเบียนสิทธิบัตรหรืออนุสิทธิบัตรเพื่อได้เตรียมตัวและทบทวนว่างานวิจัยหรือสิ่งประดิษฐ์เราก่อนที่จะจดสิทธิบัตรหรืออนุสิทธิบัตรได้หรือไม่

รู้ลึกผิด ประเด็นที่เรามาทำความเข้าใจก่อนจดสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรประเภทไหน ซึ่งแบ่งเป็น 3 ประเภท

1. สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ เป็นการออกแบบรูปร่าง ลวดลาย หรือสีสัน ที่มองเห็นได้จากภายนอกที่เป็นแบบใหม่หรือมีฟังก์ชันการใช้งานที่แปลกใหม่ ทันสมัย เช่น การออกแบบแก้วน้ำให้มีรูปร่างแปลกตา

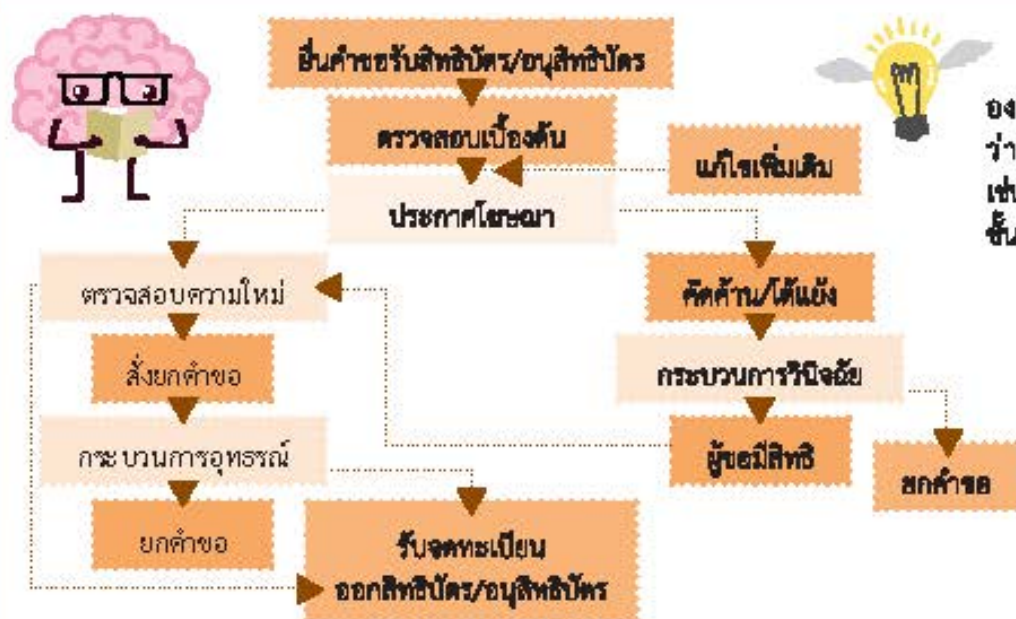

2. สิทธิบัตรการประดิษฐ์ จะต้องเป็นการคิดค้นโครงสร้าง กลไกใหม่ ๆ ที่ให้ประสิทธิภาพสิ่งประดิษฐ์ดีขึ้น เช่น กลไกกล้องถ่ายรูป ขารักษาโรค หรือเป็นการคิดค้นกรรมวิธีในการผลิตใหม่ ๆ เช่น วิธีการเก็บรักษาผักผลไม้ไม่ให้น้ำเสียเร็วเกินไป

3. อนุสิทธิบัตร เป็นการให้ความคุ้มครองสิ่งประดิษฐ์คิดค้นเช่นเดียวกับสิทธิบัตรการประดิษฐ์แต่แตกต่างกันตรงที่อนุสิทธิบัตรจะเป็นการประดิษฐ์ที่มีการปรับปรุงเพียงเล็กน้อยที่มีประโยชน์ใช้สอยมากขึ้น

เมื่อรู้ลึกผิด ประเด็นที่เรามาทำความเข้าใจก่อนจดสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรประเภทไหนแล้ว เรามาดูขั้นตอนการขอขึ้นทะเบียนกันนะ

อย่างไรก็ตาม เราต้องศึกษาถึงองค์ประกอบอื่น ๆ ร่วมพิจารณาด้วยว่าจะจดสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรแบบใด เช่น ค่าธรรมเนียมที่ถูกต้อง ค่าใช้จ่ายคุ้มครองขั้นตอนการจดทะเบียนที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อน

ตัวอย่างภาพประกอบสิทธิบัตร

เกร็ดเล็ก ๆ น้อย ๆ

- * จดสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรประเทศใดจะคุ้มครองเพียงประเทศนั้น ๆ และมีวันหมดอายุ
- * ก่อนยื่นขอจดสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร ห้ามเผยแพร่ มิฉะนั้นจะถือว่าไม่ใหม่

สถานที่ยื่นขอจดทะเบียนสำหรับประเทศไทย

สามารถยื่นคำขอจดทะเบียนได้ที่ ส่วนบริหารงานจดทะเบียน (ชั้น 3) สำนักสิทธิบัตร กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ เลขที่ 44/100 ถ. สนามบินน้ำ ต.บางกระสอ อ.เมือง จ.นนทบุรี 11000 หรือสำนักงานพาณิชย์จังหวัดที่ท่านมีภูมิลำเนาอยู่

ค้นหา

- กรมทรัพย์สินทางปัญญา (<http://www.ipthailand.go.th/>)

- กระทรวงพาณิชย์ (<http://www.moc.go.th/index.php/footer-service-all-24/item/42-284.html>)

โครงการขับเคลื่อน

ผลงานวิจัยสู่เชิงพาณิชย์จากห้องสู่ห้าง

ที่มา: <https://www.thailandtechshow.com/index.php>

โครงการขับเคลื่อนผลงานวิจัยสู่เชิงพาณิชย์จากห้องสู่ห้าง เป็นโครงการที่สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) จัดทำขึ้นเพื่อเชื่อมโยงภาคเอกชนให้สามารถเข้าถึงและนำผลงานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่พัฒนาจากสถาบันวิจัยและมหาวิทยาลัยออกสู่การใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ เหมาะสำหรับผู้สนใจ นักลงทุน ผู้ประกอบการเพื่อการผลิตและจำหน่าย ผู้ที่สามารถเข้าร่วมโครงการต้องเป็นนิติบุคคลที่จดทะเบียนในประเทศไทย โดยมีผู้ถือหุ้นไทยอย่างน้อยร้อยละ 51 หรือบุคคลธรรมดา โดยหน่วยงานเจ้าของทรัพย์สินทางปัญญาจะถ่ายทอดเทคโนโลยีให้แก่หน่วยงานที่สนใจในรูปแบบต่าง ๆ ตามความเหมาะสม มีรูปแบบ 5 ขั้นตอน ในการใช้สิทธิเพื่อขอรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี ดังนี้

1. ส่งแบบแสดงความสนใจได้ตามรอบที่กำหนด
2. รอการพิจารณาจากหน่วยงานเจ้าของทรัพย์สินทางปัญญา
3. ลงนามในสัญญาพร้อมชำระค่าธรรมเนียม 30,000 บาท
4. ผลิตและจำหน่ายสินค้า ส่ง Royalty Fee 2 % ต่อปี ให้ สวทช.
5. นำค่าธรรมเนียม 30,000 บาท มาหักเป็นส่วนลด Royalty Fee ปีละ 1 ครั้ง

แนวทางด้านทรัพย์สินทางปัญญาระหว่าง

Penn State กับ ภาคเอกชน

ที่มา: <http://www.research.psu.edu/industry/Trifold-web%204-17-14.pdf>

แนวทางเพื่อจัดการกับข้อตกลงด้านทรัพย์สินทางปัญญา ที่ได้รับการสนับสนุนจากภาคเอกชนในการทำงานวิจัย เพื่อให้ทุนวิจัยของ Pennsylvania State University (Penn State) และภาคเอกชนได้มีโอกาสทำงานร่วมกันและคิดค้นเทคโนโลยีมากยิ่งขึ้นเพื่อสามารถนำไปผลิตในเชิงพาณิชย์ หลักการทั่วไปของ Bonanza Clause ต้องการให้ภาคเอกชนประสบความสำเร็จในการผลิตสินค้าออกสู่ตลาดก่อนเพื่อให้ได้ยอดขายประจำปี 20 ล้านดอลลาร์สหรัฐหรือขึ้นอยู่กับข้อตกลงร่วมกัน หลังจากนั้น Penn State จึงได้รับ Royalty Fee ต่อไป โดยมีแนวทางในการทำข้อตกลงด้านทรัพย์สินทางปัญญา ดังนี้

- ภาคเอกชนมีสิทธิในการเป็นเจ้าของทรัพย์สินทางปัญญา
- มหาวิทยาลัยมีสิทธิในการยื่นคำขอรับจดสิทธิบัตรชั่วคราว เพื่อป้องกันการละเมิดทางทรัพย์สินทางปัญญา ในกรณีที่มีมหาวิทยาลัยต้องการเผยแพร่งานวิจัยสู่สาธารณชน
- มหาวิทยาลัยมีความพร้อมที่จะเปิดเผยข้อมูลทางทรัพย์สินทางปัญญาให้กับภาคเอกชนเป็นลายลักษณ์อักษร
- ภาคเอกชนมีระยะเวลา 90 วัน นับจากวันที่ได้รับการเปิดเผยข้อมูลเพื่อขอให้มหาวิทยาลัยโอนสิทธิการเป็นเจ้าของให้กับภาคเอกชน
- ในระหว่างพิจารณาสัญญาโอนสิทธิ ภาคเอกชนเป็นผู้จ่ายค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในการจดสิทธิบัตรให้แก่มหาวิทยาลัย

Penn State

ภาคเอกชน

- ภาคเอกชนส่งค่า Royalty Fee 1% ของยอดขายผลิตและจำหน่ายสินค้าที่ให้กับมหาวิทยาลัย เมื่อยอดจำหน่ายประจำปีของสินค้าเกิน 20 ล้านดอลลาร์สหรัฐ
- มหาวิทยาลัยสามารถรักษาสหสิทธิในการใช้ทรัพย์สินทางปัญญาเพื่องานวิจัยที่ไม่ใช่เชิงพาณิชย์และมีจุดประสงค์ทางการศึกษาได้
- ข้อมูลต่าง ๆ ด้านทรัพย์สินทางปัญญา สามารถสอบถามได้ที่ Penn State's Office of Technology Management (OTM)

ชีวิตประจำวันแบบ PromptPay

เรื่องโดย... พรพิมล ชุ่มแจ่ม

พร้อมเพย์เป็นบริการโอนเงินและรับเงินรูปแบบใหม่ช่วยอำนวยความสะดวกในชีวิตประจำวันมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการรับคืนเงินภาษี หรือเงินสวัสดิการต่าง ๆ จากภาครัฐโดยใช้เลขบัตรประชาชนแทนเลขที่บัญชีเงินฝากธนาคาร หรือหากเป็นการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน เช่น จ่ายค่าแท็กซี่ก็สามารถขอหมายเลขโทรศัพท์มือถือคนขับรถ และจ่ายค่าโดยสารได้ ลดความเสี่ยงจากการพกพาเงินสดจำนวนมาก อีกทั้งยังตรวจสอบการโอนเงินได้อีกด้วย ขณะนี้เปิดให้เริ่มลงทะเบียนพร้อมเพย์ทุกธนาคารแล้ว และจะให้บริการเต็มรูปแบบภายในตุลาคม 2559 นี้

อย่างไรก็ตามยังมีข้อถกเถียงกันเป็นวงกว้างเกี่ยวกับความปลอดภัยในการใช้เลขบัตรประชาชนและหมายเลขโทรศัพท์ ดังนั้นในช่วงปรับเปลี่ยนทาง PETROMAT ขอให้ทุกท่านใช้งานอย่างระมัดระวัง นอกจากตรวจสอบการโอนเงินจ่ายค่าสินค้าแล้วตรวจสอบเงินโอนเข้าให้ถูกต้องด้วย

รับเงินช่วยเหลือจากรัฐ

รับคืนเงินภาษี

โอนค่าข้าวให้เพื่อน

จ่ายเงินให้คู่ค้า (Supplier)

จ่ายค่า taxi

ซื้อของ Online

ภาครัฐ

บุคคลทั่วไป

ที่มา: www.bot.or.th/Thai/PaymentSystems/PSServices/PromptPay/Pages/default.aspx

พลังงานขับเคลื่อนประเทศ เพื่อเศรษฐกิจ และความก้าวหน้า

An ExxonMobil Brand

ExxonMobil

Energy lives here

good food, good mood
@is good
food and café

เมนูแนะนำ:

“บะหมี่ฮีสก๊อต” (90.-)

เส้นบะหมี่เหนียวนุ่ม
พร้อมเครื่องเคียง อาทิ กุ้ง
ปลาหมึก หมูหวาน ตับหมู
ลูก กะเทียม ปลาหมึกกรอบ

“ข้าวผัดหย่างโจว” (70.-)

ข้าวผัดแบบจีนผัดไข่ ใส่
กุ้ง เชียง ข้าวโพด
แครอท หั่นเต๋า ถั่วลิสงเตา

“ซุบน้ำพริกกะปิ” (125.-)

น้ำพริกกะปิพร้อมเครื่องเคียง
ปลาทุ ขี้ทอดชะอม
ผักสด-ผักลวก

“สปาเก็ตตี้เบคอน ผัดพริกแห้ง” (135.-)

เส้นสปาเก็ตตี้ต้มสุกพอดิบ
ได้รสชาติลงตัว

นอกจากนี้ยังมี ข้าวต้ม
ต้มแซ่บเอี้ยเล้ง (กระดูกสันหลัง)
มีจ้อเจี๊ยะ ผัดวุ้นเส้นรวมมิตร
สุกี้โบราณ เครื่องดื่มสมุนไพร
เพื่อสุขภาพแบบเข้มข้น เช่น
น้ำกระเจี๊ยบพุทราจีน น้ำตะไคร้

is good food and cafe

🕒 เวลา 10.00-22.00 น.
เปิดให้บริการทุกวันจันทร์ที่ 2
และ 4 ของเดือน
☎ 09-5384-6556
📍 IsGoodFoodandCafe

บริษัท วาเลนซ์ จำกัด

ปณิธาน สร้างแห่งค้ำ สุโรเรียนบ้านหนองระกำ

บริษัท วาเลนซ์ จำกัด

VALENCE CORPORATION LTD.

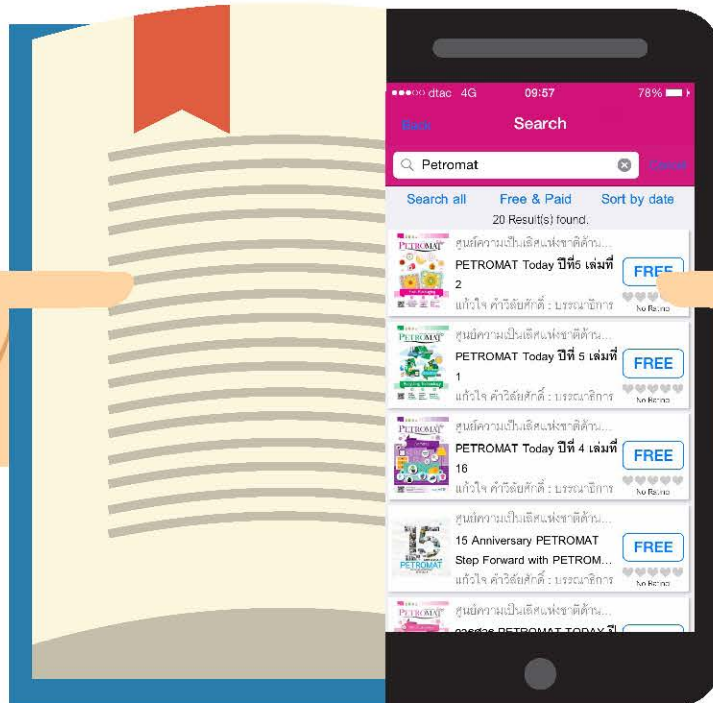
Our Cleaning Technology for a Cleaner Environment

บริษัท วาเลนซ์ จำกัด ดำเนินธุรกิจให้บริการด้าน Industrial cleaning ทั้งในประเทศและภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก สำหรับอุตสาหกรรมหนักทั่วไป เช่น อุตสาหกรรมโรงกลั่นน้ำมัน อุตสาหกรรมปิโตรเคมี อุตสาหกรรมผลิตไฟฟ้า อุตสาหกรรมเหล็ก ด้วยกระบวนการที่มีประสิทธิภาพ เทคโนโลยีที่มีคุณภาพ มีความปลอดภัยสูง และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

CU - eBook Store

<http://www.chulabook.com/chulabook-app.asp>

PETROMAT

ร่วมเป็นส่วนหนึ่งกับ

PETROMAT

ในการสนับสนุนการเผยแพร่ความรู้ทางด้านเทคโนโลยีปิโตรเคมีและวัสดุ
ให้แก่ชุมชนและสังคมวิชาการ ผ่านวารสาร **PETROMAT Today**
ซึ่งเผยแพร่ให้แก่นิสิต/นักศึกษา คณาจารย์
หน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนรวมถึงบุคคลทั่วไป

ผู้สนใจสามารถติดต่อได้ที่ โทร. 02-2184141-2, 02-2184171-2
โทรสาร 02-6117619 E-mail: info@petromat.org